

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Ivre Ac Potestate Romanorum Pontificum,
Imperatorum, Regum ac Episcoporum**

Alvarez Guerrero, Alfonso

Coloniae Agrippinae, 1586

VD16 A 2069

An liceat Episcopo monachum fieri, & an monachus possit in Episcopum
promoueri. cap. xii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63477)

Indicia manifestantur, puta per infamiam, vel per aliquas suspensiones. In quibus casibus potest prelatus eodem modo, sicut & iudex secularis, vel ecclesiasticus, exigere iuramentum de veritate dicenda. ita sanctus Tho. in secunda secunda q. xxxij. arti. vij. vbi multa de correctione fratrum. ultra docto. in c. nouit, de iudicijs.

AN LICEAT EPISCOPO MONACHUM fieri: & an monachus possit in Episcopum promoueri. Cap. XII.

SUMMARIUM.

- 1 An liceat Episcopo sine Pape consensu monachum fieri, & postea ad Episcopatum resurgere.
- 2 Quando liceat Episcopo Episcopalem curam deserere.
- 3 Nihil laboriosius est officio Episcopi: nihilq; apud Deum beatius.
- 4 Monachus utrum ad dignitatem Ecclesiasticam inuito Abbate promoueri possit.
- 5 In quibus absolutus sit Episcopus a monachali regula.
- 6 Monachus factus Episcopus a religionis sue habitum, nec non ordinis sui ritum mutare possit. & num. 3.
- 7 Commune & publicum particulari, & priuato bono, quando simul esse non possunt, preferri debet.
- 8 Nisi iusta causa extet, non debet Episcopus preterire diem, quin minus dicat, vel audiat missam.
- 9 Episcopus gaudet privilegio missam celebrandi in quocunque loco.
- 10 Non debet Episcopus aliquem promouere, qui non habet, iudicium.
- 11 Turba clericorum facit eos contemptibiles.

Notabimus, quod non licet Episcopo monachum fieri sine consensu Papæ. c. temporis. Item vij. q. j. Sed de cætero non potest ad Episcopatum resurgere, vt in c. hoc nequaquam. ea. q. & cau. cum duobus cap. seq. Sed tu dic, quod quandoque non est licitum deserere curam Episcopalem.

palem, vt ad religionem Episcopus se transferat, & quandoque est licitum iuxta sanctum Thom. in secunda secundæ. quæst. clxxxv. artic. iij. quia perfectio Episcopalis status in hoc consistit, quod aliquis ex diuina electione se obliget ad hoc, quod salutem proximorum insinat. Et ideo tãdiu obligatur ad hoc, quod curã pastoralem retinet, quãdiu potest subditis sibi commissis proficere ad salutem, quam quidem negligere non debet, nec propter diuinæ contemplationis quietem: cùm Apostolus propter necessitatẽ subditorũ etiã a contemplatione futuræ vitæ se distrahi patienter toleraret, secundum illud ad Philip. j. Et quid eligam ignoro, coarctor autem e duobus: desiderium habens dissolui, & esse cum Christo, multo magis melius: 2 permanere autem in carne necessarium propter vos. ¶ Verum quandoque est licitum deserere curam Episcopalem, & hoc ideo, quia contingit, quod quandoque Episcopus impeditur procurare subditorum salutem, quandoque quidem propter proprium defectum conscientie, sicut si sit homicida, &c. vel propter defectum corporis, puta si sit senex, vel infirmus. Sed facilius indulgetur, quod monachus ad presulatum ascendat, quã quod presul ad monachatum descendat. Sed si Episcopus salutem aliorum procurare non poterit, conueniens est, vt suæ salutis intendat. sed plus laudatur patientia Episcopi in aduersitate, quã quies in religione, vt in c. suggestum. vij. quæst. j. Et maturos viros debet habere Episcopus tam ex clericis, quã ex religiosis; tam in cubiculo, quã in monasterio socios propter bonum testimonium. c. cum pastoris. ij. q. vij. & duobus. c. sequen. & de conse. distinct. j. c. Episcopus Deo, & c. sequen. Vnde in d. c. cum pastoris, legitur, quod quidam Episcopi non habebant cubicularios clericos seculares, sed seculares, quorum vita qualis esset in secreto, erat ignota clericis, secularibus autem nota. Ideo Gregorius præcepit tibi, vt Episcopi secum habeant clericos, vel monachos cubicularios, qui possint esse testes de ipsorum vita, & conuersatione in secreto. Sed bene aduertant, quales debeant esse cubicularij, quia eorum socij sunt, & vitæ eorum testes, & perfectionis imitatores. Ideo ¶ scriptum est

est, quod nihil est laboriosus officio Episcopi, sed nihil be-
 atius apud Deum, si bene agatur. c. ante omnia. xl. distinct.
 vbi dicitur, quod ad tantam dignitatem non debet eligi,
 qui minora officia non didicerit gubernare; nauigantis
 exemplo, cui cura nauis committi non debet, si remum te-
 nere non nouit. Et de Apostolis, & Episcopis scriptum est;
 Vos estis lux mundi, vos estis sal terræ: quia sicut sale con-
 diuntur omnia cibaria; ita discretionē prælatorum debent
 dirigi, & ordinari omnia opera subditorum. Monachi ¶
 bonorum operum in Episcopos promoueri possunt de li-
 centia Abbatis, quia monachus non potest inuito Abba-
 te transire ad ecclesiasticam dignitatem, etiam Episcopa-
 lem, vt in c. quam sit. §. pariter. xvij. q. ij. Et quod Abba-
 te inuito promoueri non possit, habetur in c. monachum.
 xx. q. iij. Monachus autem factus Episcopus absoluitur
 iugo professionis, cum sit factus de filio pater, vt in cap. j.
 xvij. q. j. vbi legitur: Qui de monacho Episcopus ordina-
 tur, quod ante consecrationem habuit, monasterio acqui-
 rit; quod verò post consecrationem acquisit, propriæ
 ecclesiæ derelinquat. Et vtrum acquirat hereditatem suo
 ordini, vel Episcopatu, vide Speculat. in tit. de statu mo-
 nachorū, num. 29. vbi dicit, quod acquirat Episcopatu. Et
 dixi infra in isto tractatu. Item ¶ est absolutus à monacha-
 li regula in ieiunijs, & vigilijs, & modo cantandi, & stenti-
 o, quibus vacare non potest: immo hæc omnia officio
 Pontificali, aut curæ pastoralis repugnant, cum debeat ha-
 bere tubam præconis, vt in c. sit rector. xliij. distinct. Item
 potest facere commatres, quod prius non licuit. Et de hac
 materia inuenies plene xvj. q. ij. & iij. Sed ius succedendi
 non competit monasterio, vt per glo. in d. c. j. Habitum ¶
 suæ religionis non debet mutare monachus factus Episco-
 pus, nec ordinis sui ritum, quò ad substantialia, vt in c. de
 monachis, & c. sequen. xvj. quæst. j. Sed pro pleniori intel-
 ligentia dic, quod religiosus assumptus, aut factus præla-
 tus ecclesiæ secularis, tenetur seruare habitum suæ religio-
 nis, & tria vota essentialia cuiuslibet perfectæ religionis, sci-
 licet paupertatem, castitatem, & obedientiam: quia talia
 pertinent ad perfectionem, cum sint supererogationis, &

consilij: ideo ad quemcunque statum assumantur, ea semper obseruare debent, quia nemo mittens manum ad aratrum, & aspiciens retro, aptus est regno Dei. Ceremonias religionis, quæ officium pontificale, aut pastoralis officij executionem impedire possent, non tenentur obseruare: quia maius, & dignius est officium curæ, quàm monachatus, quantum ad illa. Patet etiam ex eo, quia ¶ commune, & publicum debet præferri particulari, & priuato bono, quando simul esse non possunt. De quo videbis sanctum Thomam in secunda secunda, q. clxxxv. arti. viij. vbi dicit, quod status religionis ad perfectionem pertinet, nam est quasi quædam via in perfectionem tendendi: status autem Episcopalis pertinet tanquam ad quoddam perfectionis magisterium. Itaque si quæ sunt in obseruantijs regularibus, quæ non impediunt Pontificale officium, sed valeant magis ad perfectionis custodiam, sicut est continentia, paupertas, & alia huiusmodi, ad hæc remanet religiosus obligatus, etiam factus Episcopus, vel prælatus secularis ecclesie, & per consequens ad portandum habitum suæ religionis, qui est huius religionis signum, iuxta illud, quod scribitur de vita & hon. cler. c. clericus. Et Pontifices in publico, & in ecclesia semper indumentis lineis omnes vtantur, nisi monachus fuerit, quem oportet ferre habitum monachalem, vt dixi. Et vide Panor. in c. Deus qui, & in c. clericus, de vita, & hon. cler. vbi dicit: Monachus ¶ promotus in Episcopum, vel Cardinalem, non mutat habitum monachorum, neque regulam, quo ad illa tria substantialia. De Episcopo ¶ dicit etiam, quod nisi causa rationalis eum excuset, non debet præterire diem, quo minus dicat, vel audiat Missam. c. fin. de priu. lib. vj. nec debet saltim diebus Dominicis deesse in ecclesia sua, vt in c. Episcopus, de consecrat. dist. iij. Et in d. c. fin. notatur, quod regulariter Missa audienda est in ecclesia, & non alibi, vt in d. c. j. de consecrat. dist. j. & c. sicut, & c. vnicuique. Poterit tamen in itinere facere, celebrare cum altari viatico in camera honesta. Episcopus ¶ habet priuilegium celebrandi Missam in quocunque loco singulis diebus, non vt violet interdictum, & diocesanus non potest prohibere propter istud priuilegium.

gium clausum in corpore iuris. Ista est igitur indulgentia, quam habent Episcopi. Aliam habes in c. quod nonnullis, de priuileg. licet hodie illud non sit priuilegium Episcoporum, sed ius commune, vt in c. fin. de sentent. excomm. lib. vj. Aliam indulgentiam habent, vt in c. fin. de pœnit. & remis. vt possint sine licentia superiorum sibi eligere prouidum confessorem. Episcopus etiam iurat de calumnia, si per seipsum eligit litigare, propositis tamen, non tactis Euangelij, vt in c. fin. de iuram. calum. Sed Episcopus non potest delegare vicario suo resignationem, nec collationem certi beneficij vacaturi, vt per Panor. in c. constitutus, de concess. præben. Nec debet Episcopus promouere aliquem, qui non habet, vnde viuat, vt in c. j. de præben. quia clericus nõ debet mendicare, vt in c. diaconi, lib. iij. xcij. distinct. Et hoc fuit statutum, vt ordinati non mendicaret in opprobrium clericatus. facit tex. in c. Episcopus, de præbend. Nam ꝑ turba clericorum facit eos contemptibiles, c. legimus, xcij. distinct. Aliam indulgentiam habent Episcopi, vt in c. ij. de offi. deleg. in vj. Nam in coactionibus & pœnis Pontificali dignitati defertur ob reuerentiam etiam sacri officij, quod exercent. Et quod monachus officia populi celebrare nõ possit, multis auctoritatibus probatur per totam distinctionem xvj. q. j. vbi videbis multa in materia monachorum, & a quibus virijs debeant esse immunes, qui in Episcopos sunt ordinandi. Vide etiã per totam distinctionem xlix. & l. & inuenies, an ipsi, postquã lapsi sunt, valeant reparari. Aliam indulgentiam habent Episcopi, c. quia periculosum, de sentent. excommun. lib. vj. vbi legitur: Episcopi nullam interdicti, vel suspensionis incurrunt sententiam, nisi in sententia sit expressum: & ibi vide Ioan. Andream post Hostien. Adde & aliud, quod clericis etiam religioni, domestici, vel commensales Cardinalium, vel Episcoporum, possunt se illis in diuinis officijs coadiuare. Et menses tres dantur ad electionem Episcopi, nisi per necessitatem prorogentur, c. postquam, l. distinct. & ibi docto. ne pro defectu, de electio. sed negligens moueri debet, tex. est singularis in c. nunc vero. ix. quest. ij. Et in proprio gradu Episcopi, vel presbyteri in

aliena

aliena suscipiantur ecclesia. c. Episcopi. vij. q. j. Sed et alios nos clericos ordinare, & altaria consecrare Episcopo non licet. c. Episcopus in diocesi aliena. ead. q. & causa.

DE POTESTATE SANCTISSI-
morum Episcoporum. Cap. XIII.

SVM M A R I V M.

- 1 Sanctissimus Episcopus potestas data est reconciliandi, penitentiis solennes imponendi, & alia quamplurima faciendi.
- 2 In condendis legibus que requirantur.
- 3 Ecclesia polluta per Episcopum reconcilianda est.
- 4 Quot testibus Episcopus conuinci possit.
- 5 Episcopus instituendo aliquem in beneficio, personam idoneam instituere debet.
- 6 Papa invito Episcopo episcopatum dividere potest. & numero 15.
- 7 Monasterium, vel oratorium utrum sine consensu Episcopi edificari debet.
- 8 Episcopi habent iurisdictionem in monasterijs religiosorum.
- 9 Episcopi in suis diocesis liberam iurisdictionem habent.
- 10 Episcopi dicuntur, & sunt oculi Dei.
- 11 Episcopus alterius diocesis an clericum alij Episcopo subiectum, sine ipsius consensu recipere, vel ordinare possit.
- 12 Exhortatio per Episcopum ordinatis facienda, ordinatione peracta.
- 13 Sacerdos presente Episcopo sine eius mandato benedicere, ac signare non potest.
- 14 Utrum Episcopi successores sibi ex testamento instituere possint.
- 15 Duos Episcopatus in unum redigere Apostolica valet auctoritas, & e contra.
- 16 Plures Episcopi in una ciuitate esse non debent.
- 17 Absque capituli consensu rei Ecclesiastica alienatio fieri non potest.
- 18 Ecclesia, minor, & fiscus equiparantur.
- 19 Episcopus an propter illiteraturam remoueri possit.
- 20 In Episcopo que, & quot requirantur.